

Esialgse õiguskaitse või hagi tagamise abinõu - Rumeenia

SISUKORD

- 1 Millised on abinõude eri liigid?
- 2 Millistel tingimustel võib selliseid abinõusid rakendada?
 - 2.1 Menetlus
 - 2.2 Peamised tingimused
- 3 Abinõude ese ja laad
 - 3.1 Millist liiki vara suhtes võib neid abinõusid kohaldada?
 - 3.2 Milline on selliste abinõude mõju?
 - 3.3 Kui kaua sellised abinõud kehtivad?
- 4 Kas abinõu kohta saab esitada kaebuse?

1 Millised on abinõude eri liigid?

Hagi tagamise abinõude eri liigid on ennetav arestimine ja sekvestreerimine ning kolmanda isiku valduses oleva vara ennetav arestimine. Hagi tagamise abinõusid rakendatakse kohtumääruste alusel, mis näevad ette võlgniku vara külmutamise ja säilitamise, et takistada vastaspoolt vara hävitamast, võõrandamast või vähendamast.

Ennetava arestimise korral külmutatakse kindlakstehtav võlgniku vara, mille saab välja nõuda pärast seda, kui võlausaldajale on väljastatud täitedokument. Tsiviilkohtumenetluse seadustikus on hulk erisätteid, mis reguleerivad tsiviillaevade ennetavat arestimist.

Sekvestreerimise korral vara arestitakse ja antakse sekvestreerimisametnikule hoiule.

Sekvestreerimist võib kohaldada juhul, kui on algatatud menetlus, mis on seotud omandiõiguse või muu ülekaaluka asjaõigusega, vara valdamisega või ühisvara kasutamise või haldamisega; kohus on pädev andma määruse vara sekvestreerimiseks.

Kolmanda isiku valduses oleva vara ennetavat arestimist kohaldatakse raha, väärtpaberite või muu kindlakstehtava immateriaalse vallasvara puhul, mille suhtes võlgnikul on kolmanda isiku vastu nõue.

Kolmanda isiku valduses oleva vara täitmisele pöörav arestimine on kaudse täitmise vorm, mis hõlmab raha, väärtpaberite või muu kindlakstehtava immateriaalse vallasvara sissenõudmist.

Mõned esimese astme kohtute otsused on *viivimatult õiguslikult täitmisele pööratavad*, kui nende eesmärk on tagada vanema õiguste teostamine, õigus alaealisega isiklikult suhelda ja alaealise elukoht; töötasu, töötuskindlustushüvitis; tööõnnetuse hüvitamine; perioodilised maksed, elatis; lastetoetus ja pension; hüvitis surma, vigastuse või tervisekahjustuse eest; kiirremont; pitseerimine, pitseri eemaldamine või inventuur; valdamist puudutavad nõuded; selliste kohtuotsuste täitmine, mille aluseks on hageja nõude omaksvõtmine kostja poolt, jne. Sellised kohtuotsused on viivimatult täidetavad.

Kohus võib määrata, et vara puudutav otsus on viivimatult täitmisele pööratav.

Tõendite tagamine: iga isik, kes on huvitatud kiireloomulisest ütluse andmisest, eksperdiarvamuse esitamisest või teatava vara seisukorra kindlakstegemisest või argumendi, asjaolu või õiguse tunnustamisest, võib nii enne menetluse algust kui ka menetluse käigus taotleda vastavate tõendite kogumist.

2 Millistel tingimustel võib selliseid abinõusid rakendada?

2.1 Menetlus

Ennetava arestimise ja kolmanda isiku valduses oleva vara ennetava arestimise korral on kindlakstehtava võlgnikule kuuluva vara või raha külmutamise korralduse aluseks vastav kohtumäärus. Neid abinõusid võib kohaldada vastava pädevusega esimese astme kohus (sekvestreerimine, ennetav arestimine) või põhinõuet lahendav esimese astme kohus või kohus, kelle tööpiirkonnas vara asub (sekvestreerimine). Sellistes erimenetlustes ei ole advokaadi abi nõutav. Ennetavat arestimist ja kolmanda isiku valduses oleva vara ennetavat arestimist käsitlevate lahendite täitmise tagab kohtutäitur. Sekvestreerimisametnik võib koostada vara säilimiseks ja haldamiseks vajalikud dokumendid, võtta vastu tulud ja võlgnetaavad summad ning maksta jooksvad võlad ja täitedokumentis märgitud summad. Ainuke kaasnev kulu on kohtulõiv, mille suurus valitsuse 26. juuni 2013. aasta kohtulõive käsitleva erakorralise määruse nr 80 artikli 11 lõike 1 punkti b kohaselt on hagi tagamise abinõude korral 100 leud ning laevade ja õhusõidukite arestimise korral 1000 leud. Võlausaldaja võib olla kohustatud maksma tagatisraha, mille summa määrab kohus. Kui võlausaldaja nõuet ei esitata kirjalikult, on tagatisraha summa seaduse kohaselt pool nõutud väärtusest.

Kolmanda isiku valduses oleva vara täitmiselepõrava arestimise teeb võlausaldaja taotlusel kohtutäitur, kelle büroo asub selle apellatsioonikohtu tööpiirkonnas, kus on võlgniku või asjaomase kolmanda isiku alaline asukoht, pangakontode puhul aga selles paigas tegutsev kohtutäitur, kus on võlgniku alaline asukoht või registrijärgne asukoht või krediidasutuse peakontori / muu kontori asukoht.

Viivitamatu täitmise taotluse võib kohtule esitada kirjalikult või suuliselt kuni kohtuvaidluse lõppemiseni. Kohus võib otsustada vara suhtes kohaldatavate kohtumääruste viivitamatu täitmise, kui ta leiab, et see abinõu on vajalik ilmselgetel õiguslikel alustel või seoses võlgniku maksejõuetusega, ning kui kohtu hinnangul oleks viivitamatu täitmise kasutamata jätmine võlausaldajale selgelt kahjulik. Kohus võib sellistel juhtudel kohustada võlausaldajat maksma tagatisraha.

Tõendite tagamiseks esitatakse taotlus enne kohtumenetluse algust ringkonnakohtule, kelle tööpiirkonnas tunnistaja või tõendi ese asub, ja kohtumenetluse käigus kohtuasja lahendavale esimese astme kohtule. Taotluses märgitakse tõendid ja asjaolud, mida kavatakse tõendada, ning tõendite esitamise põhjendused või vastaspoole nõusolek.

2.2 Peamised tingimused

Ennetava arestimise ja kolmanda isiku valduses oleva vara ennetava arestimise kohaldamiseks peab kohtumenetlus olema algatatud. Sekvestreerimise kohta võib anda kohtumääruse ka siis, kui kohtumenetlust ei ole algatatud. Võlausaldaja, kellele ei ole täitedokumenti väljastatud, võib taotleda ennetavat arestimist või kolmanda isiku valduses oleva vara ennetavat arestimist, kui ta tõendab nõude esitamist.

Kiireloomulistel juhtudel võib taotleda laeva ennetavat arestimist enne põhinõudes hagi esitamist.

Kohus võib rahuldada sekvestreerimise või kolmanda isiku valduses oleva vara ennetava arestimise taotluse, kui see abinõu on vajalik asjaomase õiguse säilitamiseks ja algatatud on menetlus, mis on seotud omandiõiguse või muu ülekaaluka asjaõigusega, vara valdamisega või ühisvara kasutamise või haldamisega.

Sekvestreerimiseks võib anda määruse ka siis, kui asja sisulise lahendamise menetlust ei ole algatatud, ning määrus võib puudutada vara, mida võlgnik pakub kohustusest vabanemiseks; vara, mille puhul asjaomasel isikul on alust karta vara kõrvaldamist, hävitamist või muutmist omaniku poolt; vallasvara, mis moodustab võlausaldaja jaoks tagatise juhul, kui võlausaldaja taotleb võlgniku maksejõuetuks kuulutamist või kui võlausaldajal on alust kahtlustada, et võlgnik väldib täitmist või et vara kõrvaldatakse või seda kahjustatakse.

Kohus teeb ennetava arestimise või kolmanda isiku valduses oleva vara ennetava arestimise taotluse kohta otsuse võimalikult kiiresti kinnisel istungil, kutsumata välja menetlusosalisi, andes korralduse täitmisele pööramise kohta ning määrates vajaduse korral tagatise suuruse ja selle tasumise tähtaja. Sekvestreerimise taotlus lahendatakse võimalikult kiiresti menetlusosaliste osavõtul. Taotluse rahuldamise korral võib kohus kohustada taotlejat maksma tagatisraha; kinnisasjade puhul tehakse märke kinnistusraamatus.

Taotluse kiireloomulisust ei pea tõendama, kuid ennetava arestimise ja kolmanda isiku valduses oleva vara ennetava arestimise korral võib võlausaldaja osutada edaspidise täitmise võimatusele, kuna võlgnik võib asjaomase vara kõrvaldada või hävitada, isegi juhul, kui nõue ei kuulu veel tasumisele.

Kolmanda isiku valduses oleva vara täitmiselepõõrav arestimine tehakse täitmist käsitleva kohtumääruse alusel ette teatamata, osutades ka täitedokumentidele, mis tuleb kolmandale isikule edastada koos kohtumäärusega. Kohtumäärusest teavitatakse ka võlgnikku. Arestimiskorraldusega teavitatakse kolmandat isikut, kelle valduses olev vara arestitakse, et tal on keelatud kanda võlgnikule üle võlgnetavat raha või anda võlgnikule üle võlgnetavat vallasvara, kuna see arestitakse täitmisele pööratud kohustuse täitmiseks vajalikus ulatuses.

Tõendite tagamisel peab eksisteerima oht, et tõendid võivad kaduda või neid on hiljem raske koguda. Kui vastaspool annab selleks nõusoleku, võib taotluse esitada ka juhul, kui see ei ole kiireloomuline. Kohus kutsub menetlusosalised välja ja edastab taotluse koopia vastaspoolele. Kohus teeb taotluse kohta otsuse kinnisel istungil. Viivituse ohu korral võib kohus taotluse rahuldada menetlusosalisi välja kutsumata.

3 Abinõude ese ja laad

3.1 Millist liiki vara suhtes võib neid abinõusid kohaldada?

Kolmanda isiku valduses oleva vara ennetavat arestimist võib kohaldada pangakontode, immateriaalse vara, väärtpaberite jne suhtes.

Võlgniku vara ennetavat arestimist võib kohaldada materiaalse vallasvara, registreeritud transpordivahendite, kinnisasjade jne suhtes.

Sekvestreerida saab kinnisasju, vallasvara jne.

Kolmanda isiku valduses oleva vara täitmiselepõõravat arestimist saab kohaldada raha, väärtpaberite või muu immateriaalse vallasvara suhtes.

3.2 Milline on selliste abinõude mõju?

Ennetava arestimise ja kolmanda isiku valduses oleva vara ennetava arestimise korral on vara võimalik välja nõuda alles pärast seda, kui võlausaldajale on väljastatud täitedokument.

Laeva ennetava arestimise kohtumääruse täitmiseks peab laeva asukoha sadamakapteni teenistus laeva kinni. Sadamakapteni teenistus ei väljasta vajalikke laevadokumente ega luba laeval sadamast väljuda.

Sanktsioonina määratakse trahv üksnes juhul, kui hageja hangib pahauskselt hagi tagamise abinõu, mis kahjustab kostjat. Kostjale /võlgnikule võidakse karistusõiguse alusel määrata trahv, kui ta ei täida kohtuotsuseid.

Kui võlgnik esitab piisava tagatise, võib kohus ennetava arestimise kohtumääruse võlgniku taotlusel tühistada. Vara vabastamise taotluse kohta tehakse otsus võimalikult kiiresti kinnisel istungil, kuhu menetlusosalised kutsutakse lühikese etteteatamisega.

Kui hagi tagamise abinõu taotluse aluseks olev põhinõue tunnistatakse kehtetuks, aegub või jäetakse lõpliku kohtuotsusega rahuldamata, või kui nõude esitaja loobub nõudest, võib võlgnik kohtumääruse andnud kohtult taotleda vara vabastamist. Kohus teeb selle taotluse kohta lõpliku otsuse menetlusosalisi välja kutsumata.

Kolmanda isiku valduses oleva vara täitmiselepõõrava arestimise korral külmutatakse arestitav raha ja vara alates kuupäevast, mil arestimäärus edastatakse asjaomasele kolmandale isikule. Alates külmutamise hetkest kuni täitedokumentis märgitud kohustuste täieliku täitmiseni ei või see kolmas isik teha ühtki makset ega tehingut, mis võib külmutatud vara vähendada. Kui arestitav nõue on tagatud hüpoteegi või muu pandiõigusega, võib arestimist taotlev võlausaldaja nõuda, et arest kantakse kinnistusraamatusse või muusse avalikku registrisse.

3.3 Kui kaua sellised abinõud kehtivad?

Ennetava arestimise ja kolmanda isiku valduses oleva vara ennetava arestimise korral võib kohus määrata tähtajad, mis ei ole seotud kohtumääruse kehtivusega (näiteks tähtaja, mille jooksul võlausaldaja peab maksma tagatisraha, kusjuures tagatisraha maksmata jätmise korral vara vabastatakse).

Kohtumäärus kehtib kuni ajani, mil tehakse otsus vara vabastamise taotluse kohta juhul, kui nõue jäetakse rahuldamata, aegub või tühistatakse; kui nõue rahuldatakse, siis kehtib määrus kuni kohtuotsuse täitmiseni või kuni ajani, mil võlgnik esitab piisava tagatise.

Edasikaebus lahendatakse alati menetlusosaliste osavõtul.

Kolmanda isiku valduses oleva vara täitmiselepõrava arestimise korral külmutatakse arestitav raha ja vara alates kuupäevast, mil arestimäärus edastatakse asjaomasele kolmandale isikule. Alates külmutamise hetkest kuni täitedokumendis märgitud kohustuste täieliku täitmiseni (sealhulgas täitmiselepõöramise peatamise ajal) ei või see kolmas isik teha ühtki makset ega tehingut, mis võib külmutatud vara vähendada, kui seadusest ei tulene teisiti.

Kolmas isik, kelle valduses oleva vara suhtes arestimist kohaldatakse, peab registreerima arestitava raha või vabastama arestitava immateriaalse vallasvara viie päeva jooksul arvates arestimise teate saamisest või tulevikus võlgnetavate summade maksetähtpäevast. Kohtutäitur vabastab või jaotab registreeritud rahasumma.

Kui kolmas isik, kelle valduses oleva vara suhtes arestimist kohaldatakse, ei täida oma kohustusi, võib võlausaldaja, võlgnik või kohtutäitur pöörduda täitmise otsustanud kohtu poole aresti kinnitamiseks. Kui kogutud tõenditest ilmneb, et kolmas isik, kelle valduses oleva vara suhtes arestimist kohaldatakse, võlgneb võlgnikule raha, teeb kohus otsuse aresti kinnitamise kohta, kohustades seda kolmandat isikut maksma võlgnikule võlgnetava summa võlausaldajale; vastasel juhul otsustab kohus aresti tühistada. Kui arestimist kohaldatakse immateriaalse vallasvara suhtes, mis kohaldamise kuupäeval oli kolmanda isiku valduses, teeb kohus otsuse vara müügi kohta.

Tõendite tagamise korral tutvub kohus esitatud tõenditega kohtuasja lahendamisel ning teeb otsuse nende vastuvõetavuse ja ümberlükatavuse kohta. Esitatud tõendeid võib kasutada ka menetlusosaline, kes ei taotlenud nende kogumist. Tõendite kogumisega seotud kulud registreerib kohus, kes kohtuasja sisuliselt lahendab.

4 Kas abinõu kohta saab esitada kaebuse?

Ennetava arestimise ja kolmanda isiku valduses oleva vara ennetava arestimise korral võib vastava lahendi kõrgema astme kohtule edasi kaevata viie päeva jooksul arvates lahendi tegemisest või kättetoimetamisest sõltuvalt sellest, kas lahend tehti menetlusosaliste osavõtul või mitte. Kui kaebuse lahendamise pädevus on apellatsioonikohtul, esitatakse apellatsioonkaebus. Selle õiguskaitsevahendi kasutamise tulemusena vara vabastatakse või hagi tagamise abinõu jäetakse jõusse. Iga huvitatud isik võib vaidlustada arestimist / kolmanda isiku valduses oleva vara arestimist käsitleva kohtumääruse täitmise.

Kolmanda isiku valduses oleva vara täitmiselepõrava arestimise korral võib arestimist kinnitava lahendi vaidlustada viie päeva jooksul arvates lahendi kättetoimetamisest. Lõpliku kinnitava lahendi tulemusena nõue loovutatakse ja lahend moodustab asjaomase kolmanda isiku suhtes täitmise korralduse summas, mille kohta tehti kinnitamise lahend. Pärast aresti kinnitamist on asjaomasel kolmandal isikul kohustus registreerida või tasuda kinnitamise lahendis märgitud summa.

Kui esimese astme kohus jätab rahuldamata *viivitamatu täitmise* taotluse, võib vastava lahendi edasi kaevata. Viivitamatu täitmise peatamist võib taotleda kas apellatsioonkaebuses või apellatsioonimenetluse käigus. Kuni peatamise taotluse lahendamiseni võib täitmist ajutiselt lubada kohtumäärusega ka enne toimiku saabumist.

Tõendite tagamise taotlust rahuldav lahend kuulub täitmisele ja seda ei saa edasi kaevata. Lahendit, millega taotlus jäeti rahuldamata, saab edasi kaevata viie päeva jooksul arvates lahendi tegemise kuupäevast, kui lahend tehti menetlusosaliste osavõtul, või viie päeva jooksul arvates lahendi kättetoimetamisest, kui lahend tehti menetlusosaliste osavõtuta.

Tagatavad tõendid kogutakse nii kiiresti kui võimalik või määratud tähtaja jooksul. Tagatud tõendite kogumine määratakse kindlaks lahendiga, mida ei saa edasi kaevata.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 05/01/2018